

Kwaliteitskeurmerk voor coatings in de gevelbouw keurt lak, lakkerij en eindproduct

Qualicoat: over de hoge lat springen

Voor de bouwwereld gelden strikte coatingvoorschriften, waarbij zowel de eindlaag, de gebruikte lak als het applicatiebedrijf gekeurd worden. Dit vindt plaats onder het kwaliteitskeurmerk Qualicoat, dat zijn hoofdzetel heeft in het Zwitserse Zürich, en waarvan in Nederland de Vereniging Industriële Spuit- en Mofelbedrijven de licentiehouders is. Als inspectiebureau is het COT in Haarlem aangewezen. Vakblad oppervlaktetechnieken ondervroeg de meest internationaal opererende medewerker: Albertus de Boer. Met de groeten uit Syrië en Egypte.

Met meestal onaangekondigde bezoeken en testen in het lab in Haarlem wordt gekeken of het bedrijf het label weer een aantal maanden mag voeren. De procestechnische benadering onderscheidt Qualicoat en Qualanod van bijvoorbeeld ISO-9001 voor kwaliteitsmanagementsystemen. Ook het logboek van het bedrijfslab wordt doorgenomen, komen daar wel eens onverwachte zaken uit? “De bedrijfsbezoeken, dus de audits, zijn in het algemeen onaangekondigd, dat wil zeggen minimaal twee keer per jaar wordt er een bezoek gebracht aan de deelnemende bedrijven. Aan het einde van het jaar wordt door Qualicoat een soort balans opgemaakt: zijn de bedrijven op tijd bezocht door de inspecteur? Bijvoorbeeld in oktober bekijkt het secretariaat in Zurich of de eerste inspectie is uitgevoerd, of het rapport is ontvangen en of de resultaten van deze inspectie positief

waren. In dat geval wordt er door Qualicoat één maal per jaar een certificaat opgemaakt. Dus begin november wordt het certificaat verstuurd met geldigheid tot eind van het opvolgende jaar. De procestechnische benadering onderscheidt Qualicoat van bijvoorbeeld een ISO-9001 kwaliteitsmanagementsysteem. De inspecteur bekijkt niet alleen de voorgaande resultaten die door het bedrijf bijgehouden dienen te worden, maar test en beproeft met name ook zelf de procesparameters tijdens de audit. Als bijvoorbeeld de beitsafdracht te laag is tijdens de audit, dan blijkt veelal dat het bedrijf, dus de poedercoater, al maanden aan de lage kant zit. De inspecteur kan dan ook ingrijpen en vertellen waarom het te laag is. Zeker als het geëxtrudeerd aluminium is en men het weken of zelfs maanden buiten in de regen laat staan!”

Welke testen die het COT op proefplaten uitvoert leiden het vaakst tot grensgevallen?
“Nou, dat is toch wel de zure zoutspoeitest volgens EN ISO 9227, waarbij het gecoate profiel wordt ingekrast tot aan het substraat, dus de ondergrond, en vervolgens 1.000 uur wordt blootgesteld aan een vernevelde zoutoplossing. Daarnaast wordt er wel eens op laagdikte afgekeurd, tijdens de audit.”

Wat is je mening over de zoutspoeitest met parallelle krassen in plaats van het andreaskruis?
“Ik denk persoonlijk dat het bij de zoutspoeitest niet uitmaakt wat voor een kras je zet, als het maar tot het substraat is. Neem nu als voorbeeld een profiel dat is voorbehandeld, bijvoorbeeld gechromateerd, maar waarin voor of tijdens het plaatsen een sleuf is gezaagd of gewoon op de verstekanten. Dit zijn de eerste plaatsen waar men onbehandelde scherpe randen aantreft en dus ook corrosie (en/ of blaarvorming). Het regelmatig reinigen van de profielen (in het geval van een raam of gevel) is natuurlijk van het grootste belang. In Nederland wordt veelal een tweelaags poedersysteem aangebracht als het gaat om projecten aan de kust. Maar ook op de Dombtoren in Utrecht worden wel zouten aangetroffen!”

Cracquelévorming na een zware test.

Niet alleen de applicateur, ook de lak moet goedgekeurd zijn. Dat kan marktintroducties vertragen, bijvoorbeeld voor hyperdurables die specifiek voor de hogere marktsegmenten bedacht zijn. Zeker omdat versnelde testmethoden geen toekomstvoorspellende waarde hebben, moet men op buitenduurzaamheidstesten wachten, uiteraard niet gedurende de gehele ontwerplevensduur maar wel enkele jaren. Bevordert per saldo Qualicoat de innovatie?

“Qualicoat bevordert dus de innovatie, het houdt ook de kwaliteit van de grondstoffen, dus de harsen en pigmenten, op een hoog niveau.”

“Voordat Hyperdurables in de markt zijn gezet of gekomen, is er door de betreffende leverancier uitvoerig getest waarbij toch nog steeds wordt uitgegaan van snelverwerings-testen. Ik moet zeggen dat er nog steeds geen nauwe overeenkomst is met de buitenexpositie van Florida, maar snelverwerings-testen kunnen wel veel zeggen over het product. Je kan gerust een A-leverancier naast een B-leverancier zetten; bij de ene wordt zelfs een hogere glansgraad aangetroffen na 1.000 uur kunstmatige belichting (sun-

test), terwijl de andere toch door de mand valt met zijn kleurverschil (delta-E) en glans. Zeker is dat men moet wachten op deze buitenduurzaamheidstesten, Florida is voor Qualicoat nog steeds de bepalende factor! Ga maar eens na dat voor een hyperdurable 10 jaar Florida wordt geëist, er zijn dan ook schema's bedacht om al na twee of drie jaar een oordeel te kunnen vellen. Er zijn best wel kosten mee gemoeid en daarom kan er al besloten worden na twee jaar of een poe-

derlak die tien jaar sowieso gaat halen. Lijkt dat niet het geval, de wordt er met de klant overeengekomen om alle monsterplaten te verwijderen. De klant kan er ook voor kiezen om toch zijn product nog even te laten door-testen. Qualicoat bevordert dus de innovatie, het houdt ook de kwaliteit van de grondstoffen, dus de harsen en pigmenten, op een hoog niveau. Anders zou elke leverancier voor de goedkoopste gaan.”

INVOEREN VAN QUALICOAT

Het volgende stappen plan dient te worden gevolgd als besloten wordt ook het Qualicoat- (of Qualanod-) kwaliteitskeurmerk te gaan voeren:

- Contact opnemen met bevoegde instantie (VISEM/ESTAL) of indien er geen instantie is direct met info@actreu.ch of info@qualicoat.net;
- Het aanwijzen van een inspecteur of inspectie bureau, in dit geval wijst Qualicoat aan. De inspecteur of test instituut kan natuurlijk zelf een nieuwe klant tegenkomen op een beurs, dan wordt eigenlijk Qualicoat ingelicht. Is de inspecteur ter plaatse dan kan er op ad hoc basis een inspectie plaatsvinden;
- Als alle betrokken partijen denken er klaar voor te zijn, en zich voor de kosten hebben ingedekt (Qualicoat stuurt applicatie formulier, COT stuurt offerte en de klant tekent voor akkoord);
- Het is wel de filosofie van Qualicoat om een eerste bezoek door de directeur van Qualicoat te laten uitvoeren, soms is dat vanwege visa weer niet toegankelijk. De inspecteur vervult in deze dus ook een rol, en mag met toestemming van Qualicoat ook spreken namens Qualicoat;
- Er dienen vervolgens twee positieve inspecties (audits) te zijn uitgevoerd, waarbij de tweede audit pas mag worden uitgevoerd als alle laboratorium testen (onder meer EN ISO 9227) positief zijn bevonden door Qualicoat;
- Mocht er om wat voor reden dan ook geen positieve aanbeveling vanuit Qualicoat worden ontvangen, dan wordt altijd de reden direct met de klant overlegd (schriftelijk);
- Zijn beide keuringen (audits) positief bevonden door Qualicoat (de associatie mag ook aanbevelingen doen), dan wordt het certificaat uitgereikt.

WIE DOET WAT VOOR QUALICOAT, EN HOE WORDEN DEZE PARTIJEN GESELECTEERD/AANGESTELD?

Het Qualicoat kwaliteitslabel c.q. kwaliteitssysteem is door AC Treuhand Zürich als Europees kwaliteitslabel in de markt gezet. Dit is eigenlijk ontstaan door Europese poedercoatbedrijven waarbij onder andere Nederland, België en Italië zich hebben beraden over het samen vastleggen van enkelen kwaliteitsvragen, of zeg maar -eisen. Dit heeft zich inmiddels 25 jaar geleden ontwikkeld, waarbij sindsdien dus ook niet-Europese bedrijven zich hebben aangesloten, dit ondermeer door vragen vanuit Libanon en Zuid Afrika. Qualicoat bewaakt vanuit Zürich als een vrij klein secretariaat als een soort overkoepelende organisatie de kwaliteit van de aangesloten leden, en dus de kwaliteit van de geleverde goederen en producten, meestal aluminium profielen en accessoires voor de gevelindustrie, dus architectuur. Als een soort paraplu verlangt Qualicoat van de individu-

ele poedercoaters dat zij zich aansluiten bij nationale organisatie zoals voor Nederland een VISEM/ ESTAL voor Nederland. Sommige landen hebben geen nationale organisatie zoals een associatie, dan is de regel dat Qualicoat bepaalt welk laboratorium als testinstituut de inspecties en keuringen mag uitvoeren voor dat land. Nu was het altijd zo dat het Adviescentrum VOM, nu overgegaan in COT BV, de verre en de zogenaamde extreme bestemmingen voor haar rekening nam. Zo is er in 2005 begonnen met het certificeren van klanten in Saudi Arabië en Rusland, later kon het COT ook omringende landen aan haar portefeuille toevoegen zoals Syrië en Oekraïne. Door nauwe samenwerking met Qualicoat worden tot op heden nog steeds nieuwe landen bezocht door het COT. Andere testinstituten hebben in mindere mate ook buitenlandse bedrijven in hun portefeuilles.

> **COT keurt ook in het buitenland. Zijn in niet alle landen inspectiebureaus aanwezig, hoe is dat ontstaan?**

“Het COT liep altijd voorop als het ging om verre buitenlandkeuringen. Dat was bij mijn voorgangers ook al zo, het ligt natuurlijk een beetje in de aard van het beestje dat er verre bestemmingen worden ontwikkeld en bezocht. Ik denk dat de Nederlander van huis uit altijd van reizen heeft gehouden, kijk maar naar voormalig Nederlandse gebiedsdelen als Zuid Afrika en Indonesië. Qualicoat heeft het volste vertrouwen in al haar inspecteurs, maar als het op flexibiliteit aankomt dan heeft het COT de voorkeur. Op dit moment is het zelfs zo dat ik in het bezit ben van twee paspoorten, gezien de frequente visa-aanvragen kon ik soms weken niet rei-

zen. Voor sommige landen geldt dat er maar één bedrijf wordt bezocht, bijvoorbeeld Peking wordt dan met de Ruslandreizen gecombineerd, dat is goed te doen vanuit Mos-

atie – die natuurlijk meerdere functies kan hebben - echter ze hebben ook een instituut, dus een laboratorium én een inspecteur! Tja, waar dié jongeman van moet leven...?”

“Bijvoorbeeld Peking wordt met de Ruslandreizen gecombineerd, dat is goed te doen vanuit Moskou.”

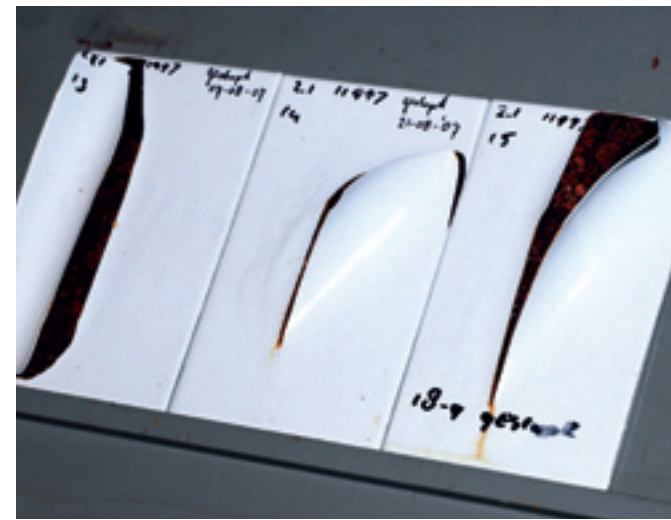
kou. Dit laatste is dan ook de reden dat het voor sommige landen niet de moeite loont om lokaal een inspecteur te hebben. Neem nu Hongarije: daar hebben ze één Qualicoat-gecertificeerd bedrijf, één nationale associ-

atie – die natuurlijk meerdere functies kan hebben - echter ze hebben ook een instituut, dus een laboratorium én een inspecteur! Tja, waar dié jongeman van moet leven...?”

De dekkraft van een lak kan bepaald worden met een “dambord”.

Test voor mechanische slijtage.

Tijdens de testen krijgen de proefplaatjes het zwaar te verduren...

De QUV-test simuleert zonbelasting.

wel eens een leereffect van uit waar het hele bedrijf van opknapt?

“Ja, met name bedrijven die meerdere keren achter elkaar slechte resultaten boeken, met het oog op bijvoorbeeld de zure zoutsproei-test of bijvoorbeeld de afdrachttest volgens ISO 3210: 2010. Een Qualanod-audit heeft al eens aanleiding gegeven voor het starten van een intern onderzoek. In het eerste geval werden ook de chemicaliënleverancier erbij betrokken. Later bleek dat er een aantal jaren gedraaid werd met een systeem, ook ten tijde van de certificering, maar plotseling had de klant bedacht om het beitsproduct te veranderen vanwege toch wel een hoge ‘smutvorming’, een aluminiumneerslag op de bodem van de tank. Deze klant deed ook veel verzinkt staal in hetzelfde proces en dat ging dus met het nieuwe beitsproduct niet helemaal goed. De vele malen herhaalde zoutsproei-testen die uitgevoerd werden bij het COT, hebben ertoe geleid dat deze klant

dus regelmatig resultaten kreeg en dat uiteindelijk bleek dat het originele beitsproduct dus veel beter was. Monitoring, dus het voortdurend bewaken, gecombineerd met regelmatig testen zal er toe leiden dat het probleem wordt opgelost. Echter veelal is er geen budget noch tijd om zo’n project te begeleiden of in gang te zetten. Gelukkig is ook de chemicaliënleverancier bereid om zoutsproei-testen uit te voeren.”

De Bouwwereld kan met Qualicoat en Qualicoat een kwaliteitsniveau aanhouden dat veel teleurstelling kan voorkomen, en dat op een gezichtsbepalend deel van het bouwwerk dat maar een fractie van de totale bouwkosten uitmaakt. Mocht er nog een projectontwikkelaar of architect zijn, die het niet kent: hoe luidt het bestekvoorschrift dat de zaak sluitend maakt?

“Ik zou zeggen: ‘Bij de oplevering dienen alle gecoate/ geanodiseerde zichtdelen zich

aan Qualicoat / Qualanod te conformeren. Twee lagen poeder voor buiten (industrieel/ zee klimaat C4/C5 uit ISO 12944) voor de rest geldt: visueel beoordelen op 3 meter afstand voor binnen en 5 meter voor buiten.”

MEER INFORMATIE

Het COT Haarlem doet veel meer dan alleen de Qualicoat- en Qualanod-keuringen. Bijgaande foto’s tonen een greep uit de overige testen en controles die eveneens eigen huis (Haarlem) uitgevoerd worden.

COT BV

Jan Tademaweg 40, Haarlem
tel: 023-5319544
fax: 023-5277229
info@cot-nl.com
boer@cot-nl.com
www.COT-nl.com

Albertus de Boer, internationaal inspecteur Qualicoat

“Tijdens het afronden van mijn HBO opleiding Chemische Technologie te Enschede, ben ik bij het Adviescentrum VOM in Bilthoven terecht gekomen. Daar werd mij al snel het ‘Fingerspitzengefühl’ bijgebracht ten aanzien van de corrosietesten en de fysische materiaaltesten die toen al voor Qualicoat werden uitgevoerd. Door het toenemende aantal inspecties van mijn toenmalige collega, werd mij al snel gevraagd of ik niet een keertje mee zou willen gaan naar Engeland. De toenmalige directeur van het Adviescentrum was van mening dat ik het als HTS-er na een gedegen inwerkperiode dergelijke audits ook zou moeten kunnen uitvoeren! Zo’n boottocht naar Engeland was natuurlijk hartstikke spannend en mijn collega stelde voor om gelijk met twee auto’s te gaan zodat we de werkzaamheden zouden kunnen splitsen. Vanaf dat moment, circa 2002, werden Engeland en Ierland zo’ beetje mijn territorium. Enkele jaren later had mijn collega er genoeg van en wilde meer zekerheid, dit betekende dat ik ook naar het Midden Oosten zou moeten en Zuid Afrika. Sindsdien heeft de markt zich gigantisch ontwikkeld, en kom ik op allerlei plaatsen.”

